

Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelma 2024–2027

Toimenpiteet vuodelle 2024

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön
RAPORTEJA JA MUISTIOITA | 2024:4

Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelma 2024–2027

Toimenpiteet vuodelle 2024

Sosiaali- ja terveysministeriö

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Sosiaali- ja terveysministeriö
CC BY-NC-ND 4.0

ISBN pdf: 978-952-00-5420-5
ISSN pdf: 2242-0037

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2024

Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelma 2024–2027

Toimenpiteet vuodelle 2024

Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2024:4

Julkaisija Sosiaali- ja terveysministeriö

Yhteisötekijä Sosiaali- ja terveysministeriö

Kieli suomi

Sivumäärä 54

Tiivistelmä

Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelma perustuu hallinnonalan strategiaan ja pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan. Nelivuotinen toimintasuunnitelma konkretisoi strategian ja hallitusohjelman toimeenpanon sosiaali- ja terveysministeriössä hallituskaudella 2024–2027. Asiakirjassa on määritelty nelivuotiskauden tavoitteet sekä yksilöity vuoden 2024 ja alustavasti vuosien 2025–2027 toimenpiteet. Asiakirjassa on myös määritelty tulosityksiköille osoitetut resurssit.

Julkaisu on päivitetty 9.2.2024, kuvio s. 9.

Asiasanat toimintasuunnitelma, suunnittelu, toiminta, talous, sosiaali- ja terveysministeriö

ISBN PDF 978-952-00-5420-5

Asianumero VN/36872/2023

ISSN PDF 2242-0037

Hankenumero -

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-5420-5>

Social- och hälsovårdsministeriets verksamhetsplan 2024–2027

Åtgärder för 2024

Social- och hälsovårdsministeriets rapporter och promemorior 2024:4

Utgivare Social- och hälsovårdsministeriet

Utarbetad av Social- och hälsovårdsministeriet

Språk finska

Sidantal 54

Referat

Social- och hälsovårdsministeriets verksamhetsplan baserar sig på förvaltningsområdets strategi och regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering. Verksamhetsplanen för fyraårsperioden konkretiserar genomförandet av strategin och regeringsprogrammet vid social- och hälsovårdsministeriet under regeringsperioden 2024–2027. I planen anges målen för fyraårsperioden, de åtgärder som ska vidtas specifikt år 2024 och preliminärt för åren 2025–2027. I planen har även beaktats de resurser som anvisats resultatenheterna.

Publikation uppdaterades den 9 Februari 2024, figur s. 9.

Nyckelord verksamhetsplan, planering, verksamhet, ekonomi, social- och hälsovårdsministeriet

ISBN PDF 978-952-00-5420-5

Ärendenummer VN/36872/2023

ISSN PDF 2242-0037

Projektnummer -

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-5420-5>

Sisältö

	Esipuhe	6
1	Vuoden 2024 keskeiset tavoitteet	8
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	9
3	Tulostavoitteet	10
4	Lainsäädäntö	46
5	EU ja kansainväliset asiat	48
6	Muu toiminta	50
7	Tulosaluekohtaiset resurssit	51
	7.1 Toimintamenot vuodelle 2024.....	51
	7.2 Toimintamenomäärärahat osastoittain (1 000 euroa).....	52
	7.3 Henkilöstöresurssit osastoittain (HTV).....	53
	7.4 Maksullinen ja yhteisrahoitteinen toiminta.....	54
	7.5 Eräät erityishankkeet mom. 33.03.63 (määräraha sis. arvonalisäveron).....	54

ESIPUHE

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) tehtävänä on turvata ihmisten toimintakyky, toimeentulo ja palvelut. Globaalien kriisien ja ilmiöiden vaikutukset kohdistuvat maamme talouteen sekä palveluiden ja tukien tarpeen muutoksiin. Tämä vaikuttaa ministeriön tehtävän toteuttamiseen. Helmikuussa 2022 käynnistyneen Venäjän hyökkäyssodan aiheuttaman Ukrainan kriisin myötä maahantulo, kriisiapu sekä kriisin johdosta lisääntyneet globaalin talouden haasteet vaikuttavat ministeriön ja hallinnonalan toimintaan. Lisäksi yhä jatkuva Covid-19 sekä lintuinfluenssan uhka vaikuttavat ministeriön toimintaan.

STM toimii aktiivisesti sekä EU:ssa että maailmanjaaluisesti ja otamme huomioon toiminnassamme kansainväliset velvoitteemme. Globaalit talouden, ympäristön sekä hyvinvoinnin ja terveyden haasteet edellyttävät entistä vahvemmin sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävien ratkaisujen löytämistä. Tämä tarkoittaa osallisuuden ja yhdenvertaisuuden vahvistamista sekä hyvinvointitaloudellisten periaatteiden mukaisia ratkaisuja kansallisesti ja kansainvälisesti. Ministeriö on vienyt hyvinvointitaloudellista ajattelua eteenpäin sekä kansainvälisissä yhteyksissä että kansallisesti esimerkiksi VNK:n kanssa yhteistyössä kestävyysajattelun kokonaisuuden kontekstissa.

Vuonna 2023 vahvistetun Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman yksi keskeinen kulmakivi on Suomen talouden pitkän aikavälin vahvistaminen. STM:n hallinnonalalla tulee olemaan merkittävä rooli talouden tasapainottamiseen tarvittavien kustannuskasvun hillinnän ja säästöjen aikaansaamisessa. Vuoden 2023 aikana ensimmäiset hallitusohjelman mukaiset muutokset sosiaaliturvaan on jo vahvistettu. Tavoitteena on vahvistaa taloutta ja tukea työllisyyden kasvua.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen osalta vuosi 2023 oli merkittävä, sillä palveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille vuoden alussa. Hallinnonalalla on ollut merkittävä rooli hyvinvointialueiden käynnistysvaiheen tuessa. Hallitusohjelman myötä hyvinvointialueiden toimintaa ja palveluja kehitetään merkittävästi mm. liittyen palveluiden toteutustapaan sekä toiminnan tuottavuuteen ja kustannusvaikuttavuuteen. Keskeisimpiä hyvinvointialueiden uudistuksia tullaan viemään laajassa Kansallinen palvelu-reformi -hankkeessa.

Sosiaaliturvauudistuksen tavoitteena on sosiaaliturvan rakenteellinen ja toiminnallinen kehittäminen pitkällä aikavälillä. Uudistusten valmistelua jatketaan toisena peräkkäisenä hallituskautena parlamentaarisessa sosiaaliturvakomiteassa. Lisäksi hallitusohjelmassa kirjatulla toimilla tullaan hallituskauden aikana uudistamaan sosiaaliturvaa monin eri tavoin. Muutoksia on tulossa ja jo käynnissä mm. asumistukeen, työmarkkinatukeen sekä toimenpiteitä perusturvan yhtenäistämiseen. Lisäksi hallitus on käynnistänyt laajan eläkejärjestelmän uudistamista koskevan työn.

STM koordinoi hallituksen tasa-arvopolitiikkaa ja vastaa useiden tasa-arvoa edistävien toimenpiteiden toteuttamisesta. Lisäksi STM kehittää sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista. Uudessa hallitusohjelmassa toimenpiteitä on erityisesti työelämän tasa-arvoon liittyen. Lisäksi hallituksen tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä sisältää toimenpiteitä, joilla tasa-arvoa vahvistetaan ja edistetään hallituskauden aikana.

Säädösvalmistelua on leimannut loppuvuoden osalta merkittävä aikataulupaine, jossa keskeisenä syynä ovat olleet hallitusohjelman valmistumisen myöhäinen ajankohta sekä erityisesti eduskunnan budjettiaikataulussa annettavien, varsin haastavienkin, hallitusten eritysten määrä ja laajuus.

Jatkona vuonna 2022 aloitetulle konsernistragian uudistamistyölle on vuoden 2023 ajan uudistettu ministeriön toiminnan suunnittelua ja seuranta rinnakkain hallitusohjelman toimeenpanon suunnittelun kanssa. Samaa strategiseen vaikutusketju-ajatteluun pohjautuvaa mallia on viety eteenpäin myös hallinnonalan virastojen ja laitosten tulossopimusten ja tulosohtauksen osalta. Konsernille yhteisten vaikuttavuus- ja tulostavoitteiden pohjalte laaditaan sekä STM:n hallituskauden aikainen toimintasunnitelma että seuraavalle 4-vuotiskaudelle (2024–2027) laadittavat virastojen ja laitosten tulossopimukset.

Kansliapäällikkö Veli-Mikko Niemi

Helsingissä 31. tammikuuta 2024

1 Vuoden 2024 keskeiset tavoitteet

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) toiminta perustuu hallitusohjelmaan ja sen toimeenpanoon valtioneuvoston linjausten mukaisesti, hallinnonalan strategiaan sekä julkisen talouden suunnitelmaan ja siihen sisältyvään valtiontalouden kehyspäätökseen. STM:n ja koko STM-konsernin tehtävänä on turvata ihmisten toimintakykyä, toimeentuloa ja palveluja. Hallinnonalan toimintaa ohjaavan vision tavoite on eheä yhteiskunta ja kestävä hyvinvointi. STM:n vaikuttamiskeinoja ovat yhteistyö, ohjaus ja säädösvalmistelu.

Pääministeri Orpon hallitusohjelma ”Vahva ja välittävä Suomi” julkaistiin 20.6.2023. Hallitusohjelma on sisällöltään hyvin laaja, yhteensä kymmenen strategista kokonaisuutta, joista useassa on STM:n hallinnonalan sisältöjä. STM:llä on päävastuu kokonaisuudesta ”Toimiva ja kestävä hyvinvointiyhteiskunta”. Hallitusohjelman tavoitteena on mm. toteuttaa kiireellisesti toimia, jotka parantavat sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuutta ja antavat mahdollisuuden päästä hoitoon nykyistä nopeammin ja varmemmin. Sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistamista tehdään niin, että hyvinvointialueet pystyvät entistä tehokkaammin varautumaan tulevaisuuden haasteisiin. Lisäksi hallitusohjelmassa on merkittäviä sosiaaliturvan uudistamistoimenpiteitä sekä parlamentaarisen ryhmän että hallituskauden aikana toteutettavien muutosten kautta.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

STM-konsernin strategia

STM:n konsernin strategia ja sen yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet tukevat hallitusohjelman toimeenpanoa. STM:ssä hallitusohjelman strategisia painopisteitä toteutetaan kolmella laajalla hankekokonaisuudella Kansallinen palvelureformi, Työhön kannustava sosiaaliturvan ja työelämän kehittäminen sekä Hyvän työn ohjelma, joihin kaikkiin sisältyy paljon säädöshankkeita, tutkimus- ja kehittämis-toimintaa sekä digitaalista kehittämistä. Vuoden 2024 keskeisenä tavoitteena on saada näiden hankekokonaisuuksien työ vahvasti liikkeelle. Samoin Suomen kes-tävän kasvun ohjelman (RRP) toimeenpanolla tuetaan hallitusohjelman tavoitteita vuosien 2024–25 aikana.

Nelivuotisen toimintasuunnitelman 2024–2027 keskeisimmät tavoitteet sekä rakenne perustuvat hallinnonalan yhteisiin vaikuttavuustavoitteisiin ja tulos-tavoitteisiin sekä niitä konkretisoiviin toimenpidekokonaisuuksiin. Hallitusohjelman sisällöistä syntyneet toimenpidekokonaisuudet muodostavat merkittävän koko-naisuuden STM:n toimintasuunnitelmassa vuonna 2024. STM:n konsernin viestin-nällä tuetaan hallitusohjelman ja toimintasuunnitelman strategisten painopisteiden toteuttamista.

Edelleen vuonna 2024 STM:n hallinnonalan toimintaan vaikuttavat helmikuussa 2022 käynnistyneen Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama kriisi Ukrainassa, yhä jat-kuva Covid-19 pandemia sekä lintuinfluenssa.

3 Tulostavoitteet

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite:

1. Turvaamme väestön hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden kaikissa tilanteissa

Tulostavoite:

1.1 Tietoperustainen yhteiskuntapolitiikka varmistaa hyvinvointitalouden toteutumisen politiikkatoimissa ja päätöksenteossa

Mittari:

1.1.1 Hallinnonalan vaikuttavuustavoitteiden toteutumisen tukeminen

Tavoitetaso 2024	Toteutettu hyvinvointitalouden toimintaohjelmaa ja edistetty kestävyysajattelun toteutumista. Nimitetty hyvinvointitalouden poikkihallinnollinen ohjausryhmä tukemaan ja ohjaamaan työtä. Vahvistettu STM konsernin tietopohjaista päätöksentekoa tukemalla päätöksentekijöitä keskeisissä, konsernille tärkeissä yhteiskunnallisissa ja yhteiskuntapoliittisissa kysymyksissä. Nimitetty konsernin tietopohjaisen päätöksenteon vahvistamisen koordinaatioryhmä. (STAR)
Tavoitetaso 2025	Sovittu hyvinvointitalouden ohjausmallin tarvittavat elementit (YTO)
Tavoitetaso 2026	Hyvinvointitalouden ohjausmallin käyttöönotto käynnistynyt (YTO)
Tavoitetaso 2027	Hyvinvointitalouden ohjausmalli on käytössä (YTO)

Tulostavoite:**1.2 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta sekä osaamisen vahvistaminen toteutuvat nykyistä tehokkaammin****Mittari:**

1.2.1 Hyvinvointialueiden tutkimus- ja kehittämistoiminnan perusrakenteiden tukeminen, palveluiden vaikuttavuuden parantaminen

Tavoitetaso 2024	Valtion tutkimusrahoitus (VTR) asetukset on annettu palvelujärjestelmälähtöisen ja palveluiden vaikuttavuutta tukevan tutkimustoiminnan vahvistamiseksi, VTR-päätökset on tehty, sosiaali-VTR vaikuttavuus on arvioitu (APO)
	Selvitys hyvinvointialueiden TKKI-tehtävien organisoitumisesta hva-uudistuksessa sekä sen antamista mahdollisuuksista/ kehittämistarpeista tavoitteen saavuttamiselle on tehty (APO)
Tavoitetaso 2025	Hyvinvointialueiden TKKI-tehtävien organisoitumisen selvityksen mukaiset toimenpiteet on toteutettu (APO)
Tavoitetaso 2025–2026	Valtion tutkimusrahoituksen (VTR) päätökset on tehty (APO)

Mittari:

1.2.2 Terveys- ja hyvinvointialan kasvua ja uudistumista vauhdittava tki-ohjelma

Tavoitetaso 2024	Perustettu työryhmä selvittämään tutkimuslainsäädäntö-kokonaisuuden uudistamisen perusteita ja muutostarpeita sekä organisointimallia (TUTO)
	Tutkimuslainsäädäntökokonaisuuden HE valmistelu on käynnistetty (TUTO)
	EHDS-asetuksen kansallisen koordinaation ohjausryhmän työskentely jatkuu. Toimintaraportti on valmistunut (TUTO)
	EHDS:n HE -valmistelu on käynnistetty (TUTO)
	Selvitys SoHO-asetuksen toimeenpanosta ja kudoslain päivittämisestä on laadittu, HE -valmistelu on käynnistetty (TUTO)
	Perustettu työryhmän selvittämään sote-tiedon toisiolain uudistamisen tarpeita (TUTO)
	Findatan rooli on arvioitu (STAR)
	Terveys- ja hyvinvointialan kasvuohjelman toteuttamiseksi on laadittu toimenpidesuunnitelma yhdessä muiden ministeriöiden ja toimijoiden kanssa (STAR/ARVI)
Tavoitetaso 2025	Poikkihallinnon ohjelman toteuttaminen on käynnistynyt ja ns. suppean ja laajan ohjausryhmän työskentely on vauhdissa (STAR/ARVI)
	Tutkimuslainsäädäntökokonaisuuden uudistustyö jatkuu (TUTO)
	EHDS-asetuksen kansallinen koordinaatio ja toimeenpano osana tutkimuslainsäädännön yhtenäistämistä jatkuu (TUTO)
	SoHO-asetuksen toimeenpano ja kudoslain päivittäminen osana tutkimuslainsäädännön yhtenäistämistä jatkuu (TUTO)
	Sote-tiedon toisiolain uudistaminen jatkuu (TUTO)
	Terveys- ja hyvinvointialan kasvuohjelman toimenpideohjelman eri osa-alueiden työ on käynnistynyt (STAR/ARVI)
	Terveys- ja hyvinvointialan kasvuohjelman valtionavustuksista osa on toimeenpantu (STAR/ARVI)

Tulostavoite:**1.3 Sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekuva, valmius ja varautuminen on parantunut sekä väestön ja toimialan kriisinkestävyys on vahvistunut**

Mittari:

1.3.1 PR_Palvelujärjestelmän valmiuden ja varautumisen parantaminen

Tavoitetaso 2024	Annettu HE järjestämislain muutoksesta: vahvistetaan viiden yhteistyöalueen mallia ja luodaan kansallisesti yhtenäiset toimintatavat, jotka mahdollistavat johtamisen ja resurssit hyvinvointialueiden rajojen yli häiriötilanteissa. (OHO)
	Mahdollistettu jatkuva kyky ennakoida analysoida ja toimia häiriötilanteissa kehittämällä valmiuden tilannekuvaa ja sitä tukevia toimintamalleja ja rakenteita ottamalla käyttöön tilannekuvasta uudet sisällöt (1.6 ja 1.9) (TUTO)
Tavoitetaso 2025	Kehitetty valmiuden tilannekuvaa ja sitä tukevia toimintamalleja yhtenäistämällä valmiussuunnittelua koulutuksilla ja harjoituksilla (TUTO)
Tavoitetaso 2025–2026	Luotu hyvinvointialueille edellytyksiä kv-avun antamiselle ja vastaanottamiselle (TUTO)

Tulostavoite:**1.4 Ihmis- ja perusoikeuksien sekä osallisuuden toteutumisen edellytyksiä on vahvistettu**

Mittari:

1.4.1 Asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeuden toteutumisen ja palveluetiikan edistäminen

Tavoitetaso 2024	IMO-oppaan laadinta itsemääräämisoikeuden edistämisen työkaluna on käynnistetty (APO)
Tavoitetaso 2025	IMO-opas on valmistunut (APO)
Tavoitetaso 2026	IMO 2 (puuttuva itsemääräämisoikeutta rajoittava sääntely) HE on annettu (APO)

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite:

2. Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestäväällä tavalla

Tulostavoite:

2.1 Palvelureformin toimeenpano on käynnissä ja sosiaali- ja terveydenhuolto toteutuu mahdollisimman yhdenvertaisesti, laadukkaasti, yhteen toimivasti ja kustannusvaikuttavasti koko maassa

Mittari:

2.1.1 PR_Palvelureformin toimeenpano

Tavoitetaso 2024	Sosiaalihuoltolain vaiheittainen uudistaminen: On laadittu suunnitelma vaiheittaiseksi uudistukseksi ja on tehty esivalmisteluvaihe. Sosiaalihuoltolain uudistamisen 1. vaihe: Sosiaalihuollon erityisosaamisen ja palveluiden kokoaminen suuremmiksi kokonaisuuksiksi, HE on valmisteltu lausuntovaiheeseen (APO)
	Terveydenhuoltolain vaiheittainen uudistaminen: On laadittu suunnitelma vaiheittaiseksi uudistukseksi ja tehty esivalmisteluvaihe. Terveydenhuoltolain uudistamisen 1. vaihe: Sairaaloiden ja päivystyksen kokonaisuuden ja erikoissairaanhoidon työnjaon uudistaminen, HE on annettu. (APO)
	Kela-korvausmallityöryhmän työ on saatu päätökseen. Hallituksen esitys uudesta kelakorvausmallista on annettu eduskunnalle. (SVO, APO)
	Suomen kestävän kasvun ohjelman (RRP) toimeenpano on tehty Kansallisen palvelureformin toimeenpanoa tukien (OHO)
	Palvelulainsäädännön kokonaisuuden ohjausta ja koordinaatiota on vahvistettu. Valtionavustusten hallinnointia on sujuvoitettu ja yhdenmukaistettu, ja vaikuttavuutta on parannettu. Tukitehtävien sujuvuutta on parannettu. Digitaalisen ratkaisun toiminnallisuuksia on kehitetty STM:n valtionavustusprosessissa. Vakiintuneita toiminatapoja ja menettelyitä valtionavustusprosessissa on uudistettu. (YTO)
	Hoitotakuun toteutumisen valvontaa on parannettu sisällyttämällä hoitotakuun toteuttamisen valvonta Valviran ja AVI:en tulossopimukseen (APO)
	Tehty esivalmistelu julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ja menetelmien palveluvalikoimaan kuulumisen ja kohdentamisen periaatteista palveluiden vaikuttavuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi (APO, OHO)
	Asiakas- ja potilasturvallisuustyön edellytyksiä on varmistettu strategian toimeenpanolla: Hyvinvointialueiden ja koulutuksen ohjausta on vahvistettu (ml. vaaratapahtumien ilmoitus- ja oppimismenettely, koulutussisällöt). (APO)

Tavoitetaso 2024 (jatkoa edelliseltä sivulta)	Hyvinvointialueiden valvonnan ja omavalvonnan varmistamiseksi laillisuusvalvonnan tulosohtaus on vahvistettu järjestämisen valvonaksi, on otettu uusi tulossopimus käyttöön (APO)
	Hyvinvointialueiden valvonnan ja omavalvonnan varmistamiseksi lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien kokoaminen yhden STM ohjauksessa olevan viraston alaisuuteen. Lainvalmistelu tehty osana VM hanketta (APO)
	Palvelujärjestelmän taloudellisten edellytysten vahvistamiseksi tarvittava erikoissairaanhoidon maksukorotusten asetus on annettu 2024. (APO)
	Palvelujärjestelmän taloudellisten edellytysten vahvistamiseksi tarvittavat asiakasmaksut osana ensihoidon matkojen kustannusvastuun siirtoa hyvinvointialueille. Säännökset on annettu osana HE:tä. (APO)
	Sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishintaa ja korvausperustetta koskevan määräaikaisen sääntelyn jatkamista/ vakinaistamista koskeva hallituksen esitys on annettu. (SVO)
	Hyvinvointialueiden ohjausjärjestelmän uudistaminen tehdään osana kansallista palvelureformia: päivitetty sote-järjestämislakia kahdessa vaiheessa vuonna 2024 sekä YTA-sopimusasetus. (OHO)
	Digitaalisen sosiaali- ja terveydenhuolto -ohjelman toimeenpano: annettu HE Uudenmaan erilliskorvausta ja HE asiakastietolaista sekä tehty esivalmistelut mm. digitaalisen asioinnin, tekoälyn ja teknologian käytöstä ja sote-tiedonhallintalainsäädännöstä. (OHO)
Tavoitetaso 2024–2027	Vaikuttavuuden ja tietojohdamisen toimintaohjelman toimenpiteiden toimeenpano: tehty esiselvitystyö menetelmien arvioinnin kansallisesta toimijasta, aloitettu mm. vaikuttavuustiedon tietotuotannon mallinnus, tehty PROM-mittarien valinta, kehitetty tietotuotantoa hoitopääsyn, ensihoidon ja päivystyksen, sosiaalihuollon, henkilöstötietojen osalta ja tehty sote-yksikkökustannusten laskenta (OHO)
	Annettu hallituksen esitys koskien sairausvakuutuksesta korvattavan taksimatkan enimmäishintaa ja korvausperustetta koskevan määräaikaisen sääntelyn jatkamista/vakinaistamista. (SVO)

Tavoitetaso 2025	Sosiaalihuoltolain vaiheittainen uudistaminen: Annettu uudistuksen 1. vaiheen HE ja käynnistetty uudistuksen 2. vaiheen valmistelu. (APO)
	Käynnistetty työ vaikuttavien menetelmien kansallisen valinnan periaatteista säätämiseksi. (APO, OHO)
	Asiakas- ja potilasturvallisuustyön edellytysten varmistaminen strategian toimeenpanolla: Kansallisen ja alueellisen tason ohjaus- ja tukitehtävien varmistaminen rahoituksella ja sääntelyllä. Uuden strategian valmistelu on käynnistynyt. (APO)
	Julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon tiloissa järjestetyistä yksityisen terveydenhuollon palveluista myönnettävistä kela-korvauksista hallituksen esitys on annettu. (SVO)
	Uutta Kela-korvausmallia koskeva laki on tullut voimaan. (SVO)
	Suomen kestävän kasvun (RRP) ohjelman sote-hankkeet on toteutettu. (OHO)
	Digitaalisen sosiaali- ja terveydenhuolto ohjelman toimenpiteitä on jatkettu vuoden 2024 työn pohjalta. (OHO)
	Vaikuttavuuden ja tietojohdamisen toimintaohjelman toimenpiteiden toimeenpano: on jatkettu vuonna 2024 aloitettua tekemistä ja toteutettu vaikuttavuuden lisäämiseksi mm. koulutuskokonaisuus, verkostomainen vaikuttavuuden vertaiskehittämisen malli ja luotu vaikuttavia ohjausmekanismeja (OHO)

Tavoitetaso 2026	Sosiaalihuoltolain vaiheittainen uudistaminen: Annettu uudistuksen 2. vaiheen HE. (APO)
	Terveydenhuoltolain vaiheittainen uudistaminen: Annettu uudistuksen 2. vaiheen HE. (APO)
	Vaikuttavien menetelmien kansallisen periaatteiden valinnasta säätämistä koskeva HE on annettu. (APO, OHO)
	Asiakas- ja potilasturvallisuustyön edellytysten varmistaminen strategian toimeenpanolla: Asiakas- ja potilasturvallisuuden mittarit on otettu käyttöön kansallisesti. (APO)
	Asiakas- ja potilasturvallisuustyön edellytysten varmistamiseksi on valmisteltu uusi Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia. (APO)
	Hyvinvointialueiden valvonnan ja omavalvonnan varmistamiseksi on otettu käyttöön uuden viraston tulossopimus ja ohjausmalli (VM-STM). (APO)
	Kela-kuljetusten omavastuuosuuden perimisen siirtämisestä Kelan tehtäväksi on tehty selvitys ja on annettu eduskunnalle hallituksen esitys. (SVO)
	Laki julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon tiloissa järjestetyistä yksityisen terveydenhuollon palveluista myönnettävistä kela-korvauksista on tullut voimaan. (SVO)
	Digitaalisen sosiaali- ja terveydenhuolto ohjelman toimenpiteitä on jatkettu vuoden 2025 työn pohjalta (OHO)
	Vaikuttavuuden ja tietojohdamisen toimintaohjelman toimenpiteiden toimeenpano: on laadittu palveluvalikoiman HE, otettu PROM-mittarit käyttöön, laadittu vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden opas (OHO)

Mittari:

2.1.2 Hyvinvointialueiden ohjaus ja ohjauksen tuki

Tavoitetaso 2024	Hyvinvointialueiden ohjausta toteutettu nykyisen lainsäädännön puitteissa ja uudistetaan samalla vaiheittain (OHO)
	Yhteistyötä ja koordinaatiota on selkeytetty huomioiden VM:lle siirtyvä ohjauksen koordinaatiovastuu (OHO)
	Valtioneuvoston ohjausta yhtenäistetty ja yhteensovitettu (OHO)
Tavoitetaso 2025	Ohjausjärjestelmän uudistamista tehty kahdella tasolla: 1. HVA-ohjauksen yhtenäistäminen ja yhteensovittaminen sekä 2. Yhteistyöalueetasoisen ohjauksen vahvistaminen (OHO)
	Uudistamistyötä jatkettu osana palvelureformin toimeenpanon ajan vuosina 2023–2027: Vuorovaikutus- ja informaatio-ohjauksen uudistaminen, normiohjauksen uudistaminen ja resurssiohjauksen uudistaminen. Ohjauksen vahvistaminen kohti selkeämpää yhteistyöalueetasoista ja kansallista näkökulmaa. Valtioneuvoston ohjausta yhtenäistetty ja yhteensovitettu (OHO)
Tavoitetaso 2026–2027	Uudistamistyötä jatkettu osana palvelureformin toimeenpanon ajan vuosina 2023–2027: Vuorovaikutus- ja informaatio-ohjauksen uudistaminen, normiohjauksen uudistaminen ja resurssiohjauksen uudistaminen. (OHO)

Tulostavoite:

2.2 Asiakkaan palvelukokonaisuus on tarpeisiin perustuva sekä asiakkaan palvelu- ja etuuspolkujen yhteen toimivuutta ja oikea-aikaisuutta on parannettu

Mittari:

2.2.1 PR_Ennaltaehkäisyn vahvistaminen

Tavoitetaso 2024	Matalan kynnyksen palveluiden ja mielenterveysavun saatavuutta on lisätty. Toimenpidesuunnitelman kokoamiseksi on selvitetty chat ja walk in -palveluita järjestöjen, seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa. (YTO)
	Omaishoidon tuen myöntämisperusteista sekä omaishoidon vaikutuksista hyvinvointialueiden palveluille on tehty selvitys sekä käynnistetty hyvinvointialueiden vuorovaikutusohjaus. (YTO)
Tavoitetaso 2024–2025	Yhdysraja-apintaprojektia jatkettu vuosina 2024–2025. (YTO)

Tavoitetaso 2024–2027	Ravitsemushoitoa on parannettu ja ravitsemusterveyttä on edistetty hyvinvointialueilla: Hyvinvointialueet on koulutettu mm. vajaaravitsemuksen seulontaan ja hoitamiseen sekä ravitsemusterveyden edistämiseen. Käynnistetään 2024, jatkuu koko suunnitelmakauden (YTO)
	Elintapaohjausta ja liikuntaneuvontaa on vahvistettu hyvinvointialueilla sekä yhdyspinnoilla: Hyvinvointialueet on ohjattu lisäämään liikunnan edistäminen strategioihin sekä koordinoimaan elintapaohjausta. Käynnistetään 2024, jatkuu koko suunnitelmakauden. (YTO)
Tavoitetaso 2025–2027	Omaishoidon tilannekuvaa on selvitetty ja on ohjattu hyvinvointialueita omaishoitajien yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja jaksamisen tukemiseksi. (YTO)
	Matalan kynnyksen palveluiden ja mielenterveysavun saatavuutta lisätty. Toimenpidesuunnitelma valmis ja sen pohjalta on määritelty toimenpiteet vuosille 2025–2027. (YTO)

Mittari:

2.2.2 PR_Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Tavoitetaso 2024	Lasten ja nuorten terapiatakuu on toteutettu HO:n mukaisesti. HE on annettu budjettiaikataulussa syksyllä 2024. Terapiatakuu voimaan vuoden 2025 alusta. (YTO)
Tavoitetaso 2024–2025	Mielenterveys- ja päihdepalvelujen saatavuutta ja vaikuttavuutta on kehitetty hyvinvointialueilla Suomen kestävä kasvun ohjelman rahoituksella (RRP). THL tukee hyvinvointialueita mielenterveysstrategian ja lainsäädännön toimeenpanossa. (APO)

Mittari:

2.2.3 PR_Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Tavoitetaso 2024	Lastensuojelulainsäädännön uudistamiseksi on tehty ehdotukset linjauksista ja alustava vaikutusten arvio sekä nykytilan kuvaus osana palvelureformia. (YTO)
	Opiskeluhuollon vaikuttavuus- ja kustannusarvio on laadittu. (YTO)
	Neuvola- ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon säännökset on päivitetty: Kutsuntojen ennakkoterveystarkastukset on integroitu opiskelijaterveydenhuoltoon ja muiden opiskelijoiden terveystarkastukset on muutettu tarveharkintaisiksi. Hallituksen esitys on annettu vuonna 2024. (YTO)
	Lapsia, nuoria ja perheitä koskevat säädökset on otettu huomioon palvelureformeissa (erityisesti sosiaalihuoltolaki ja terveydenhuoltolaki ml. henkilötietojen käsittely). Linjaukset ja kiireellisimmät muutokset on tehty vuonna 2024. (YTO)
Tavoitetaso 2025	Lastensuojelulainsäädännön uudistamista koskeva HE on annettu budjettilakiaikataulussa syksyllä 2025. (YTO)
	Lapsia, nuoria ja perheitä koskevat säädökset on otettu huomioon palvelureformeissa (erityisesti sosiaalihuoltolaki ja terveydenhuoltolaki ml. henkilötietojen käsittely). Linjaukset ja kiireellisimmät muutokset on tehty vuonna 2024. Muut muutokset on tehty lastensuojelulainsäädännön uudistamisen yhteydessä 2025. (YTO)
Tavoitetaso 2025–2026	Opiskeluhuollon uudistuksen mahdolliset lainsäädäntömuutokset on saatettu voimaan yhdessä OKM:n kanssa vuosien 2025 ja 2026 aikana. (YTO)
	Neuvola- ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon säännökset on päivitetty: Hallituksen esitys neuvola- ja kouluterveydenhuollon säännöksistä on valmisteltu ja annettu 2025 – 2026. (YTO)

Mittari:

2.2.4 PR_Ilkääntyvien palvelut

Tavoitetaso 2024–2025	Mahdollistettu hoivatyötä helpottavan ja potilasturvallisuutta lisäävän teknologian, kuten älylattioiden tai -rannekkeiden, inhimillinen hyödyntäminen henkilöstömitoituksen laskennassa: Kokeilu ja tutkimushanke on toteutettu vuosina 2024 – 2025. (YTO)
--------------------------	---

Tavoitetaso 2024–2027	Varmistettu, että asiakkaiden hoidon ja hoivan tarvetta vastaavan henkilöstömitoituksen saavuttamiseksi hyödynnetään kaikki laissa hyväksytyt työntekijäryhmät. Hyvinvointialueiden ohjausta ja vuorovaikutusta on vahvistettu valvontaviranomaisten kanssa koko ajanjaksolla. (YTO) Laatusuositukset hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi on toimeenpantu vuosina 2024 – 2027. (YTO) Kannustettu vuorovaikutusohjauksella hyvinvointialueita turvaamaan tarpeenmukaisten palveluiden saanti ikääntyneille. Hyvinvointialueita on ohjattu toimeenpanemaan vanhuspalvelulain mukaisia hyvinvointia tukevia palveluita alueen tarpeita parhaiten vastaavalla tavalla. (YTO)
Tavoitetaso 2025–2026	Sosiaalihuoltolain uudistamisen yhteydessä on arvioitu teknologian hyödyntämisen mahdollisuudet sosiaalihuollossa, ml. ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden palveluissa. Hallituksen esitys on valmisteltu ja annettu 2025–2026. (YTO) Mahdollistettu hoivatyötä helpottavan ja potilasturvallisuutta lisäävän teknologian, kuten älylattioiden tai -rannekkeiden, inhimillinen hyödyntäminen henkilöstömitoituksen laskennassa: Lainsäädäntö on valmisteltu ja toimeenpantu 2025–2026. (YTO)
Tavoitetaso 2026–2027	Seuraavat laatusuositukset hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi on valmisteltu 2026 – 2027. (YTO)

Mittari:

2.2.5 PR_Vammaispalvelut

Tavoitetaso 2024	Käynnistetty kiireellisenä uuden vammaispalvelulain valmistelu, joka turvaa vammaisten oikeuksien toteutumisen ja palveluiden saatavuuden. Valmistelu on käynnissä 10/2023 – 9/2024. HE annettu. (YTO)
Tavoitetaso 2025	Uuden vammaispalvelulain toimeenpanon tuki on käynnistetty. (YTO)

Mittari:

2.2.6 Kuntoutuksen uudistaminen

Tavoitetaso 2024–2026	Kuntoutuksen uudistamista ja koordinaatiota on jatkettu kuntoutuskomitean ehdotusten ja kuntoutuksen uudistamisesta laaditun suunnitelman mukaisesti. Uudistettu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelulainsäädäntö sekä siihen liittyvä ohjaus vastaamaan uusia sote-rakenteita ja valtakunnallisia sote-tavoitteita. Tarkennettu lääkinnällisen kuntoutuksen sääntelyä päällekkäisten toimenpiteiden vähentämiseksi ja käytössä olevien resurssien paremmaksi kohdentamiseksi. (SVO, YTO, APO, OHO)
Tavoitetaso 2027	Kuntoutuksen uudistamisen arviointi on valmisteltu, kuntoutuksen koordinaatiota on jatkettu. (SVO)

Tulostavoite:

2.3 Sote-henkilöstön riittävyyden, saatavuuden ja pysyvyyden varmistamiseen on luotu edellytykset

Mittari:

2.3.1 HT_Henkilöstön riittävyyden, saatavuuden ja pysyvyyden edellytysten kehittäminen

Tavoitetaso 2024	Selvityshanke uudistustarpeista suhteessa ammattioikeussääntelyn tuottamiin esteisiin/hidasteisiin joustavalle työnjaolle ja tehtävärakenteen kehittämiseksi on toteutettu. (APO)
Tavoitetaso 2025	Ammattihenkilölainsäädännön kokonaisuudistus HE on annettu. (APO) Joustavan työnjaon ja tehtävärakenteen selvityshankkeen edellyttämät kehittämistoimet on toteutettu. (APO)
Tavoitetaso 2026	Ammattihenkilölainsäädännön kokonaisuudistuksen toimeenpanoa on ohjattu. (APO)

Mittari:

2.3.2 HT_Sote- ja pelatyön houkuttelevuuden parantaminen, kv-rekrytoinnin sujuvoittaminen

Tavoitetaso 2024	Laaja valmennus- ja kehittämiskokonaisuus on toteutettu hyvinvointialueilla (mukaan tulevissa yksiköissä riskikartoitus ja työpaikkaselvitys, YTA-alueittain läpimurtotyöpajat). Ohjelmaa laajennettu ja vuoden 2024 valtionapupäätökset on tehty. (APO)
	KV-rekrytoinnin asiantuntijaryhmän ehdotukset on annettu. (APO)
	Sote- ja pelatyön houkuttelevuuden lisäämiseksi on toteutettu mediakampanja. (APO)
	Hyvän työn ohjelma on käynnistetty. (APO)
Tavoitetaso 2025	Laajan valmennus- ja kehittämiskokonaisuuden hyvinvointialueilla vuoden 2025 valtionapupäätökset on tehty. (APO)
	KV-rekrytoinnin asiantuntijaryhmän ehdotukset on toteutettu. (APO)
Tavoitetaso 2026	Hyvän työn ohjelman vaikuttavuuden seuranta on toteutettu ja ehdotukset jatkotoimiksi on annettu. (APO)

Mittari:

2.3.3 Tulevaisuuden koulutusrakenteiden ja -polkujen luominen, osaamisen ja jatkuvan ammatillisen kehittymisen varmistaminen

Tavoitetaso 2024	Täydennyskoulutusasetus on annettu. (APO)
	Selvitykset perus- ja erikoisosaamisen tarpeista hyvinvointialueilla sekä erikoistumiskoulutuksen järjestämisen malleista YTA/HVA-yhteistyössä kansallisesti on toteutettu. (APO)
	Hankeyhteistyö OKM kanssa koulutusrakenteiden ja -polkujen sekä ohjaus- ja rahoitussuhteiden uudistamiseksi on käynnistetty. (APO)
	Koulutusmääriä koskevat arviot ennakkoinnin pohjalta valmisteltu, TEAS hankkeen arviot ovat valmistuneet. (APO)
Tavoitetaso 2025	Virkaehdotukset perus- ja erikoisosaamisen tarpeista hyvinvointialueilla sekä erikoistumiskoulutuksen järjestämisen malleista YTA/HVA-yhteistyössä on annettu. (APO)
	Ehdotukset koulutusrakenteiden ja -polkujen sekä ohjaus- ja rahoitussuhteiden uudistamiseksi osaksi AML-kokonaisuudistusta on annettu. (APO)
	Koulutusmääriä koskeva ennakointi- ja arviointitoiminta on vakiinnutettu. (APO)
Tavoitetaso 2026	Jatkoehdotukset koulutusrakenteiden ja -polkujen sekä ohjaus- ja rahoitussuhteiden uudistamiseksi on annettu. (APO)

Tulostavoite:**2.4 Sosiaaliturva- ja eläkejärjestelmää on uudistettu taloudellisesti kestäväällä pohjalla selkeäksi, ja työllisyyttä ja osallisuutta tukevaksi**

Mittari:

2.4.1 ST_Perusturva, viimesijainen turva ja asuminen

Tavoitetaso 2024	Toimeentulotuen kokonaisuudistusta käsittelevän työryhmän ja selvityshenkilöiden työ on käynnistetty. (SVO)
	Yleistukea valmistelevien työryhmien työ on käynnistetty, ensimmäiset etuuksia yhtenäistävät lainmuutokset ovat tulleet voimaan. (SVO)
	Yleisen asumistuen uudistamisen toinen lakipaketti on annettu eduskunnalle. (SVO)
	Kela-lakia on muutettu, ensimmäinen hallituksen esitys on annettu eduskunnalle. (SVO)
	Toimeentulotuen ja työmarkkinatuen maahanmuuttajille korvaavan kotoutumistuen valmistelu on aloitettu. (SVO)
	Kotihoidontuen Norjan mallin valmistelu on aloitettu. (SVO)
	Asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävässä tilanteissa annetun lain päivittämiseksi tehtävä selvitystyö on käynnistynyt. (SVO)
	Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 56a muuttamiseksi on annettu HE. (OHO)
	Sosiaalisten investointien yhteyttä EU:n fiskaalisääntöjen uudistamiseen on selvitetty, eurooppalaista ohjausjaksoa on kehitetty. (SVO)
	Valtion varoista maksettavien etuuksien maksatusprosessia koskeva selvitystyö on valmistunut. (SVO)
	Sosiaaliturvasopimusneuvottelut Uruguayn kanssa on aloitettu. (SVO)
	Sosiaalisen luototuksen toteuttamistavat on selvitetty (APO)

Tavoitetaso 2025	Ehdotus yhden hakemuksen mallista ja etuusehdotuksesta on valmistunut puoliväliriiheen mennessä. (SVO)
	Toimeentulotuen kokonaisuudistusta koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle. (SVO)
	Yleisen asumistuen uudistamisen toinen lakipaketti on tullut voimaan. Opiskelijoiden asumistukiselvitys ja kuntien rahoitusvastuun selvitys on käynnistetty. (SVO)
	Kela-lain uudistamista on jatkettu. (SVO)
	Toimeentulotuen ja työmarkkinatuen maahanmuuttajille korvaavan kotoutumistuen valmistelu on saatu päätökseen. Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle budjettilakina. (SVO)
	Kotihoidontuen Norjan mallin valmistelu on saatu päätökseen. Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle budjettilakina. (SVO)
	Uruguayn kanssa tehty sosiaaliturvasopimus on saatettu voimaan. Komission työohjelman mukaisista aloitteista johtuvat toimenpiteet on toteutettu. (SVO)
	Valtion varoista maksettavien etuuksien maksatusprosessia koskeva lainsäädäntö on päivitetty. (SVO)
	Asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa annettua lakia koskeva mahdollinen lainvalmistelu on toteutettu ja hallituksen esitys on annettu eduskunnalle. (SVO)
Tavoitetaso 2026	Komission työohjelman mukaisista aloitteista johtuvat toimenpiteet on toteutettu. Eurooppalaista ohjausjaksoa on kehitetty ja kansallisen prosessin arviointi on suoritettu. (SVO)
	Opiskelijoiden asumistukiselvitys ja kuntien rahoitusvastuun selvitys ovat valmistuneet. (SVO)
	Toinen Kela-lain muutosta koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle. (SVO)
Tavoitetaso 2026–2027	Uudistunut toimeentulotukilainsäädäntö on tullut voimaan ja seuranta käynnistetty. (SVO)
	Yleistuen jatkovalmistelut on toteutettu. (SVO)
Tavoitetaso 2027	Komission työohjelman mukaisista aloitteista johtuvat toimenpiteet on toteutettu. (SVO)
	Toimeentulotukilainsäädännön seuranta on jatkettu (SVO)

Mittari:

2.4.2 ST_Eläkejärjestelmän kehittäminen

Tavoitetaso 2024	Eläkeuudistusta valmistelevan työryhmän selvitystyö on käynnistetty. (SVO)
	Työkyvyttömyyseläkkeen lepäämislain vakinaistamista koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle budjettilakina. (SVO)
	Arvioitu tarve säätää työeläkeyhtiöiden työkyvyttömyyseläkeriskin hallinnasta. Annettu hallituksen esitys eduskunnalle. (SVO)
	Välitä viljelijästä -projektista on muodostettu pysyvä malli, jota koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle budjettilakina. (SVO)
	Valmisteltu työeläkelakien muutokset, jotka liittyvät työeläkeyhtiöiden johdon pätevyYTEEN ja kelpoisuuteen. (SVO)
	Lakisääteistä eläkevakuuttamista harjoittavien eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toimintojen ulkoistamiseen liittyviä oikeudellisia kysymyksiä selvittävä työryhmä on saanut työnsä päätökseen. (SVO)
Tavoitetaso 2025	Eläkeuudistusta valmistelevan työryhmän selvitystyö on valmistunut. Eläkeuudistusta koskeva lainsäädäntötyö on aloitettu. (SVO)
	Lakisääteistä eläkevakuuttamista harjoittavien eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toimintojen ulkoistamiseen liittyviä oikeudellisia kysymyksiä koskeva mahdollinen lainsäädäntö on valmisteltu. (SVO)
Tavoitetaso 2026	Eläkeuudistukseen liittyvä lainsäädäntötyö on saatu päätökseen, hallituksen esitykset on annettu eduskunnalle. (SVO)
	Työkyvyttömyyseläkkeen lineaarista mallia on suunniteltu ja mahdollista hallituksen esitystä on valmisteltu. (SVO)
	Yrittäjien eläkejärjestelmän kehittämistä koskeva mahdollinen ulkopuolinen selvitys on toteutettu. (SVO)
Tavoitetaso 2027	Mahdollinen hallituksen esitys koskien työkyvyttömyyseläkkeen lineaarista mallia koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle. (SVO)

Mittari:

2.4.3 ST_Työllisyys ja työelämän kehittäminen

Tavoitetaso 2024	Työttömyysturvan toinen lakipaketti on annettu eduskunnalle hallituksen esityksenä. (SVO)
	Hallituksen esitys työttömyyskassojen tehtävien laajentamisesta on annettu eduskunnalle. (SVO)
	Hallituksen esitys aikuiskoulutustuen, ammattitutkintostipendin ja vuorotteluvapaajärjestelmän lakkauttamisesta on annettu eduskunnalle. (SVO)
	Teetetty ulkopuolinen selvitys universaalien ansiosidonnaisen mallin toteutuksesta mukaan lukien selvitys työttömyyskassoista työmarkkinatuen maksajina. (SVO)
	Käynnistetty hanke työttömyyskassalain ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain kokonaisuudistukseksi, jossa toteutetaan myös välttämättömät hallinnon kelpoisuutta koskevat sääntelyn muutokset. (SVO)
	Selvitetty kulttuurialan ja luovien alojen tekijöiden sosiaali- ja työttömyysturvaan liittyviä ongelmia ja freelancereiden asemaa sekä valmisteltu mallia yhdistelmävakuutukseksi. (SVO)
	Muutettu sairausvakuutuslain ja sairausvakuutuslain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen erityisraskausrahaa koskevia säännöksiä kolmikantaisen työryhmätyön pohjalta. (SVO)
	Työryhmä on työskennellyt perhevapaiden, hoivavastuun ja vanhemmuuden kustannusten tasaisemman jakautumisen ja perhevapaauudistuksen vaikutusten seurannan parissa. (SVO)
	Selvitetty työttömyysturvan keston lineaarimallia suhteessa työssäoloeseen (SVO)

Tavoitetaso 2025	Tuotettu ehdotus/vaihtoehdot kulttuurialan ja luovien alojen tekijöiden sosiaali- ja työttömyysturvaan liittyvien ongelmien ja freelancereiden aseman ratkaisemiseksi sekä valmisteltu malli yhdistelmävakuutukseksi puoliväliriiheen. (SVO)
	Valmisteltu ehdotukset universaalien ansiosidonnaisen mallin toteutuksesta puoliväliriiheen. (SVO)
	Yksityisen hoidon tuen hoitorahan korottamista koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle budjettilakina. (SVO)
	Jatkettu työttömyyskassalain ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain kokonaisuudistusta koskevan hankkeen toimeenpanoa. (SVO)
	Työryhmä on työskennellyt perhevapaiden, hoivavastuun ja vanhemmuuden kustannusten tasaisemman jakautumisen ja perhevapaauudistuksen vaikutusten seurannan parissa. (SVO)
	Tuotettu puoliväliriiheen mennessä ehdotus/vaihtoehdot työttömyysturvan keston lineaarimallista suhteessa työssäoloahtoon (SVO)
Tavoitetaso 2026	Saatettu loppuun hanke työttömyyskassalain ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain kokonaisuudistukseksi. Annettu hallituksen esitys eduskunnalle. (SVO)
	Selvitetty mahdollisuuksia urheilijoiden sosiaali-, työttömyys- ja eläketurvan puutteiden korjaamiseksi. (SVO)
Tavoitetaso 2027	Selvitetty mahdollisuuksia urheilijoiden sosiaali-, työttömyys- ja eläketurvan puutteiden korjaamiseksi, sekä annettu mahdollisesti hallituksen esitys. (SVO)

Mittari:

2.4.4 Sosiaaliturvakomitea

Tavoitetaso 2004–2026	Sosiaaliturvakomitea on työskennellyt työsuunnitelman mukaisesti. (SVO)
Tavoitetaso 2027	Parlamentaarisen sosiaaliturvakomitean loppumietintö on valmistunut. (SVO)

Mittari:

2.4.5 Lakisääteisten vakuutusten kehittäminen (SVO)

Tavoitetaso 2024	Valmisteltu työtapaturma-, liikenne-, ja potilasvakuutuksen pienkehityshankkeeseen liittyvät lakimuutokset (SVO)
	Työtapaturmaonnettomuustutkintaa koskevaa lainsäädäntöä on kehitetty (SVO)
	Lääkevahinkovakuutus on arvioitu uudelleen. (SVO)
Tavoitetaso 2026	Lakia tapaturman ja palvelusairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävissä on päivitetty. (SVO)

Tulostavoite:**2.5 Lääkehuollon- ja hoidon kustannusvaikuttavuutta on kehitetty varmistaen asiakkaiden lääkitysturvallisuus ja neuvonta sekä palveluiden sujuvuus, saatavuus ja saavutettavuus**

Mittari:

2.5.1 Lääkeasiat ja apteekkitalous

Tavoitetaso 2024	Lääkkeet ja apteekkitalous hankkeen toimeenpanosuunnitelma on valmistunut ja apteekkitalouden kokonaisuudistuksen valmistelu on käynnistetty. (TUTO)
	Itsehoitolääkkeiden myynnin vapauttamista koskeva selvitys on valmistunut ja HE-valmistelu on käynnistetty (TUTO)
	EU-läkelainsäädännön kokonaisuudistus: Osallistuttu EU-läkelainsäädännön uudistamista koskevaan neuvoston työryhmäkäsittelyyn. (TUTO)
	Lääkehoitojen kustannusvaikuttavuuden parantaminen ja tutkittuun tietoon perustavaa lääkkeiden määräämistä ja käytön kehittäminen: Käynnistetty Kanta-lääkityslistan käyttöönoton 2. vaihe. Lääketietovarannon kehittäminen. (TUTO/OHO)
	Avohoidon ja laitoshoidon lääkkeiden käyttöönoton arviointiprosessien ja -kriteerien yhtenäistäminen: Tehty selvitys yhtenäistämisen ja uudistamisen perusteista ja lainsäädännön muutostarpeista sekä organisointimallista. (TUTO/SVO/OHO)
	Lääkekorvausjärjestelmän ehdollisen korvattavuuden jatkaminen: Mikäli järjestelmään tehdään sisällöllisiä muutoksia, asetetaan valmisteluryhmä valmistelevaan asiaa ja työn lopputuloksena syntyy luonnos hallituksen esitykseksi. Valmistelu 2024, hallituksen esitys annetaan eduskunnalle ja lain voimaantulo 2026. (TUTO/SVO)
	Lääkekaton osittamista koskeva selvitys on tehty ja asiaa koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle (SVO)
	HTA-asetuksen implementointia on valmisteltu ja asiasta on annettu eduskunnalle sairausvakuutuslakia koskeva hallituksen esitys. (SVO)
Tavoitetaso 2024–2025	Varmistettu lääkesäästöjen toteutuminen. (TUTO, SVO)
Tavoitetaso 2024–2027	Apteekkien roolia on vahvistettu osana sosiaali- ja terveydenhuoltoa. (TUTO)

Tavoitetaso 2025	Avohoidon ja laitoshoidon lääkkeiden käyttöönoton arviointiprosessien ja -kriteerien yhtenäistäminen. HE valmistelu on käynnistetty. (TUTO, SVO)
	Lääkevalmisteiden ehdollista korvattavuutta koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle. (TUTO, SVO)
	EU-läkelainsäädännön kokonaisuudistus: Osallistuttu EU-läkelainsäädännön uudistamista koskevaan neuvoston työryhmäkäsittelyyn. (TUTO)
Tavoitetaso 2026	Lääkehoitojen kustannusvaikuttavuuden parantaminen ja tutkittuun tietoon perustavaa lääkkeiden määräämistä ja käytön kehittäminen. Kanta-lääkityslistan käyttöönoton 3. vaihe on käynnistetty. (TUTO)

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite:

3. Ehkäisemme ja vähennämme ihmisten eriarvoistumista

Tulostavoite:

3.1 Eriarvoistumiskehitys sekä hyvinvointi- ja terveyserojen kasvu on käännetty laskuun

Mittari:

3.1.1 Poikkihallinnollinen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen

Tavoitetaso 2024	Kansallinen hyvinvoinnin ja terveyden Terveystieteiden -ohjelman sisällöstä on laadittu ehdotus poikkihallinnollisen yhteistyöryhmän ja tieteellisen asiantuntijaryhmän toimesta. Poikkihallinnollinen yhteistyöryhmä ja tieteellinen asiantuntijaryhmä ovat valmisteilleet ehdotuksen ohjelman sisällöstä ja toimeenpanosta ja toimeenpano on käynnistetty. Hankekokonaisuuksia on valmisteltu ikääntyvien kotona selviämiseen ja omaishoitajien tukemiseen sekä nuorten katuväkivaltaa ehkäisyyn ja turvallisuutta edistämiseen Terveystieteiden edistämisen vuoden 2024 määrärahan turvin (APO, YTO)
Tavoitetaso 2024–2025	Vakinaistettu järjestöjen, yhdistysten ja seurakuntien kautta tehtävä ruoka-aputyö (APO, YTO)

Tulostavoite:**3.2 Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi on parantunut monialaisella tuella ja toimilla****Mittari:****3.2.1 Lapsi- ja perhepolitiikan toimeenpano**

Tavoitetaso 2024	Lapsistrategian toimeenpanosuunnitelma on valmisteltu ja toimeenpano aloitettu poikkihallinnollisesti (YTO)
	Lapsibudjetointia on edistetty pilotin myötä 14 hyvinvointialueella ja valtakunnallisesti (YTO)
	Lasten oikeuksien osaamisesta on parannettu koulutuskokonaisuuden laajentamisen kautta (YTO)
Tavoitetaso 2025–2027	Lapsistrategiatyössä tunnistettuja toimia on jatkettu osana lapsi- ja perhepolitiikan toimeenpanoa (YTO)

Tulostavoite:**3.3 Työ- ja toimintakyky on parantunut kaikissa väestöryhmissä ja työurat ovat pidentyneet**

Mittari:

3.3.1 ST_Työ- ja toimintakyky

Tavoitetaso 2024	Annettu eduskunnalle hallituksen esitys nuoren ammatillisen kuntoutuksen (ilman sairaus- tai vammadiagnoosia) lakkauttamisesta. (SVO)
	Annettu eduskunnalle hallituksen esitys keliakiakorvauksen palauttamisesta. (SVO)
	Teetetty ulkopuolinen selvitys hoitavien lääkäreiden ja vakuutuslääkäreiden yhteistyön kehittämisestä (SVO)
	Laadittu (ulkopuolinen) sisäilmasairastuneiden ja kroonisen väsymysoireyhtymän potilaiden tarvitsemien tukien, sairaus- ja kuntoutusetuuksien toteutumisen edistämiseksi (TUTO)
	Toimeenpantu työelämän mielenterveysohjelmia sekä levitetty mielenterveyttä edistäviä työkaluja ja menetelmiä yhteistyössä RRP -ohjelman kanssa (TTO)
	Työkykyohjelma toimeenpantu edelliseltä hallituskaudelta jatkuneen ohjelman mukaisesti yhteistyössä RRP -ohjelman kanssa. Servitetty ja valmisteltu mahdollinen uusi jatko. (TTO)
	Toimeenpantu TYÖ2030-ohjelmaa: Toimintamallit ja tuki niiden hyödyntämisestä työpaikoille, Tulevaisuusvuoropuhelu -mallin levittäminen ja juurruttaminen, Työhyvinvointia ja tuottavuutta tukevan johtajuuden vahvistaminen (TTO)
Tavoitetaso 2024–2026	Työttömien terveystarkastusten käytäntöjä on kehitetty Työkykyohjelman laajennuksessa (2024). (YTO)
	Jatkettu Työkykyohjelmassa toteutettujen toimenpiteiden juurruttamista ja levittämistä. Työkykyohjelmaa on laajennettu osana RRP -ohjelmaa (2024). (YTO)
Tavoitetaso 2024–2027	Edistetty yhdenvertaista osallisuutta. Kolmivaiheinen ESR-haku vaikeasti työllistyvien tukemiseen on käynnistetty 1/2024 ja toteutus jatkuu vuoteen 2027 asti. (YTO)
Tavoitetaso 2025	Hoitavien lääkäreiden ja vakuutuslääkäreiden yhteistyön kehittämistä koskeva selvitys on valmistunut puoliväliriiheen. (SVO)

Tavoitetaso 2025–2026	Selvitetty virkatyönä oppivelvollisuuden laajenemista ja ammatillisen kuntoutuksen etuuksia. (SVO)
Tavoitetaso 2025–2027	Jatkettu Työelämän mielenterveysohjelman toimeenpanoa (TTO)
	Jatkettu Työkykyohjelmaa (TTO)
	Jatkettu TYÖ2030-ohjelman toimeenpanoa (TTO)

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite:

4. Edistämme sukupuolten tasa-arvon toteutumista

Tulostavoite:

4.1 Sukupuolten tasa-arvon edistäminen toteutuu valtioneuvoston päätöksenteossa ja avainprosesseissa

Mittari:

4.1.1 Sukupuolten tasa-arvon edistäminen valtioneuvostossa (TTO)

Tavoitetaso 2024	Hallituksen tasa-arvo-ohjelman VN-tason tavoitteet ja toimenpiteet on valmisteltu valtavirtaistamisen kehittämisestä, toimeenpanosta ja seurannasta. Toimeenpanoa on koordinoitu toiminnallisten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmien verkoston avulla ja tasa-arvo-ohjelman ja yhdenvertaisuustiedonannon toimeenpanon osana. Koulutuksia ja tietoa on tarjottu ministeriöiden virkahenkilö- ja poliittiselle johdolle. HE- ja TAE 2025 seurannat on toteutettu. Valtavirtaistamisen kehittämishanke on käynnistetty. (TTO)
---------------------	---

Tulostavoite:**4.2 Naisiin kohdistuva ja lähisuhdeväkivalta on vähentynyt**

Mittari:

4.2.1 Naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy

Tavoitetaso 2024	Väkivallattoman lapsuuden turvaamisen toimenpiteet ovat käynnissä. Uuden suunnitelmakauden valmistelu on käynnissä. YK:n lapsen oikeuksien komitean Suomelle antamien suositusten toimeenpano on käynnissä. (TUTO)
	Nuorten katu- ja jengiväkivallan vastainen työn VN periaatepäätös on valmisteltu ja toimet on käynnistetty. (TUTO)
	Kuntia ja hyvinvointialueita velvoittavan lainsäädännön tarve väkivallan ehkäisyn ja väkivallan vastaisen työn rakenteiden vahvistamisessa on tunnistettu. Lainsäädännölliset arvioinnit on toteutettu. (TUTO)
	Perhe- ja lähisuhdeväkivallan sekä naisiin kohdistuvan väkivalta, Istanbulin sopimuksen toimeenpano on käynnistetty. (TUTO)
	Turvakotipalveluiden kehittämisohjelma (2024–2027) on julkaistu ja turvakotien laatusuosituksia on päivitetty. Turvakotipalveluiden saavutettavuus on varmistettu. Turvakotipaikkojen määrää on lisätty sekä esteettömyyttä on parannettu (TUTO).
	Hyvinvointialueita on tuettu Seri-tukikeskusten toiminnassa. (TUTO).
	Kunniaväkivallan (KLV) ja tyttöjen sukuelinten silpomisen (FGM) tunnistamista, ennaltaehkäisyä ja torjumista on vahvistettu. FGM-toimintaohjelman väliarviointi on julkaistu. On jatkettu FGM-toimintaohjelman toimeenpanoa, koulutettu ammattilaisia ja lisätty tietoisuutta KLV- ja FGM-teemoista sekä parannettu ilmiöiden tunnistamista ja niihin puuttumista. Yhteistyötä yhteisöjen kanssa ja tietopohjaa KLV-ilmiöstä on vahvistettu (TUTO)
	Laki lapsen kohdistuneesta seksuaali- ja pahoinpitelyrikoksen selvittämisen järjestämisestä (1009/2008) on päivitetty. (TUTO)
	Perhe- ja lähisuhdeväkivallan sovittelusta luopumiseen tarvittavat säädösvalmistelut on tehty, valtavirtaistaminen on käynnistetty (TUTO)
	Ihmiskaupan ehkäisy poikkihallinnollisesti ja kokonaisvaltaisesti: Osallistuttu Itämeren maiden neuvoston (CBSS) puheenjohtajuuskauden työhön. (TUTO)

Tavoitetaso 2025	Väkivallattoman lapsuuden turvaamisen toimintasuunnitelmaa on toteutettu ja uusi valmisteltu (TUTO)
	Perhe- ja lähisuhdeväkivallan sekä naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisy. Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelma toimeenpantu sekä uusi toimeenpanosuunnitelman valmistelu. (TUTO)
	Turvakotipalveluiden saavutettavuutta on parannettu. Etäturvakotihaku on avattu saamelaisten kotiseutualueelle. (TUTO)
Tavoitetaso 2025–2026	Jatkettu FGM-toimintaohjelman toimeenpanoa, koulutettu ammattilaisia ja lisätty tietoisuutta KLV- ja FGM-teemoista sekä parannettu ilmiöiden tunnistamista ja niihin puuttumista. Yhteistyötä yhteisöjen kanssa ja tietopohjaa KLV-ilmiöstä on vahvistettu. (TUTO)
Tavoitetaso 2025–2027	Kuntia ja hyvinvointialueita velvoittavan lainsäädännön tarvetta väkivallan ehkäisyn ja väkivallan vastaisen työn rakenteiden vahvistamisessa on arvioitu ja jatkotoimet on suunniteltu. (TUTO).
	Nuorten katu- ja jengiväkivallan vastaisessa työssä on toteutettu periaatepäätöksen mukaisia toimia (TUTO).
Tavoitetaso 2026–2027	Väkivallattoman lapsuuden turvaamiseksi on käynnistetty uuden toimintasuunnitelman toimenpiteet. (TUTO)
	Turvakotipalveluiden saavutettavuus on varmistettu. Turvakotipaikkojen määrää on lisätty sekä esteettömyyttä parannettu (TUTO).
	Perhe- ja lähisuhdeväkivallan sekä naisiin kohdistuvan väkivallan ennaltaehkäisyä ja tunnistamista vahvistettu erityisesti viranomaisissa, kunnissa ja hyvinvointialueilla. Uuden Istanbulin sopimuksen toimeenpano. (TUTO)
Tavoitetaso 2027	Lapsen edun mukainen tutkinta ja monialainen tuki (lapseen kohdistuva seksuaaliväkivalta) on toteutettu viidellä YTA-alueella päivitetyn lain mukaisesti viranomaisten yhteistyönä. (TUTO)
	Väkivallattoman lapsuuden turvaamiseksi on jatkettu uuden toimintasuunnitelman toimenpiteitä. (TUTO)

Tulostavoite:**4.3 Työelämässä sukupuoleen liittyvä syrjintä on vähentynyt, tasa-arvo lisääntynyt ja palkkaerot ovat kaventuneet**

Mittari:

4.3.1 Työelämän tasa-arvo

Tavoitetaso 2024	Samapalkkaisuusohjelma on valmisteltu ja toimeenpano on koordinoitu. Esitutkimus taloustieteellisestä vaikuttavuusanalyysistä on valmisteltu. (TTO)
	Palkka-avoimuusdirektiivin täytäntöönpano on suunniteltu. On perustettu kolmikantainen työryhmä täytäntöönpanoa varten. HE luonnos on kirjoitettu (TTO)

Tulostavoite:**4.4 Edistämme sukupuolten tasa-arvon toteutumista**

Mittari:

4.4.1 Sukupuolten tasa-arvon poikkihallinnollinen edistäminen

Tavoitetaso 2024	Hallituksen tasa-arvo-ohjelman on valmisteltu ja ministeriöiden yhteinen seurantaryhmä/verkoston on asetettu (TTO)
	Tasa-arvolain toimivuutta koskeva selvitys on esivalmisteltu (TTO)

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite:**5. Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta****Tulostavoite:****5.1 Työllisyyden edistäminen ja työelämän kehittäminen**

Mittari:

5.1.1 Työn tekemisen terveellisyttä, turvallisuutta ja reiluuutta on edistetty työelämän muutoksen huomioon ottaen

Tavoitetaso 2024	Työsuojelun tietojenvaihtoa koskevien säädösmuutokset on selvitetty ja mahdollinen säädöshanke on käynnistetty. Työkuormituksen hallintaa koskevat säännökset on tarkistettu ja ohjeistettu. (TTO)
	Työperäisen hyväksikäytön toimintaohjelma on käynnistetty. Toteutuksen seuranta on tehty työsuojeluhallinnon kanssa. (TTO)

Tulostavoite:**5.2 Ihmisten ja ympäristön yhteistä terveyttä on edistetty poikkihallinnollisesti**

Mittari:

5.2.1 Valmius ja varautuminen

Tavoitetaso 2024	Tuettu huoltovarmuuden tavoitepäätöksen antamista. (TUTO)
	Lääkärihelikopteritoiminta on turvattu.
	Lääkärihelikopteritoiminnan strategia valmis. (TUTO)
	STM:n päivystysjärjestelmän on kehitetty. Päivystykseen liittyvät uudet tehtävät on valmisteltu. Toimintaa häiriötilanteissa on kehitetty yhdessä viiden valmiuskeskuksen kanssa. (TUTO)
	Osallistuttu huoltovarmuuden lainsäädännön uudistamiseen (TUTO)
	Valmisteltu lainsäädäntömuutosta, jolla STM:llä oikeus pyytää ja antaa kv-apua. (TUTO)
	CER-lainsäädännön toimeenpanoa on ohjattu STMn hallinnonalan osalta. (TUTO)
Tavoitetaso 2024–2027	Velvoitevarastointilainsäädännön uudistuksen selvitystyö on aloitettu. (TUTO)
	Varmistettu sosiaali- ja terveydenhuollon toimintojen yhteensopivuus Naton jäsenyysvelvoitteiden kanssa. (TUTO).
	EU-rahoitteisten varastojen kehittämistä on jatkettu. On edistetty RescEU 1 & 2-hankkeiden toteutumista hyväksytyn suunnitelman mukaisesti. (TUTO)
Tavoitetaso 2025–2026	Luotu kansallisesti edellytyksiä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kansainvälisen avun antamiselle ja vastaanottamiselle. (TUTO)
	Velvoitevarastointilainsäädännön uudistuksen selvitystyö on valmisteltu ja lainvalmistelu käynnistetty. (TUTO)
Tavoitetaso 2025	Yhdenmukainen varautuminen yksityisen sektorin palvelutuotannossa on varmistettu. CER-lainsäädännön toimeenpanoa on ohjattu. (TUTO)
Tavoitetaso 2025–2027	THL:n ja HUSsin roolia kansallisena kriisiajan lääkkeiden hankkijana on vahvistettu. (TUTO)
Tavoitetaso 2026	Velvoitevarastointilainsäädännön uudistuksen lainvalmistelua on jatkettu. (TUTO)

Mittari:

5.2.2 Vahvistetaan elinympäristön terveellisyttä sekä ehkäistään ja torjutaan tartuntatauteja

Tavoitetaso 2024	Tartuntatautilain kokonaisuudistus: HE valmistelu on käynnissä. (TUTO)
	Terveydensuojelulain kokonaisuudistus: HE valmistelu on käynnissä. (TUTO)
Tavoitetaso 2025	Tartuntatautilain kokonaisuudistus: HE on lähetetty lausunnolle. (TUTO)
	Terveydensuojelulain kokonaisuudistus: HE on lähetetty lausunnolle. (TUTO)
Tavoitetaso 2026	Tartuntatautilain kokonaisuudistus: HE on annettu eduskunnalle budjettilakina. (TUTO)
	Terveydensuojelulain kokonaisuudistus: HE on annettu eduskunnalle budjettilakina. (TUTO)
Tavoitetaso 2027	Tartuntatautilain kokonaisuudistus: Lain toimeenpano (TUTO)
	Terveydensuojelulain kokonaisuudistus: Lain toimeenpano (TUTO)

Tulostavoite:

5.3 Päihteiden- ja riippuvuuksien aiheuttamia riskejä ja haittoja ehkäistään näyttöön perustuvilla toimilla sekä tuetaan mielenterveyttä

Mittari:

5.3.1 Päihteistä aiheutuvien haittojen ehkäiseminen ja riippuvuuksien vähentäminen

Tavoitetaso 2024	C-hepatiitin eliminointiohjelma on suunniteltu. (TUTO)
	Rahapelipoliittisen ohjelman toimeenpano: Rahapelilainsäädännön uudistamista on tuettu. (TUTO)
	Tupakka- ja nikotiinipolitiikka: HE nikotiinipusseista on valmisteltu. (TUTO)
	Huumausainepolitiikka: Nuorten huumekuolemien ehkäisyn toimenpiteet on suunniteltu. VN periaatepäätös huume-politiikasta on valmisteltu. (TUTO)
	Ehkäisevän päihdetyön ja päihde- ja riippuvuuspalvelujen laatusuosituksien valmistelu. (TUTO)
	Kahdeksan prosenttisten alkoholituotteiden vienti päivittäistavarakauppaan on valmisteltu (TUTO).
	Alkoholipolitiikka: Alkoholituotteiden kotiinkuljetus on mahdollistettu (TUTO)

Tavoitetaso 2025	C-hepatiitin eliminointiohjelma on aloitettu. (TUTO)
	Rahapelipoliittisen ohjelman toimeenpano: Varmistettu riittävät resurssit rahapelihaittojen ehkäisemiseen julkisella sektorilla ja järjestösektorilla. (TUTO)
	Tupakka- ja nikotiinipoliitiikka: Osallistuttu neuvotteluihin EU-tupakka- ja nikotiinipoliitikasta. (TUTO)
	Alkoholin etämyyntiä koskevaa lainsäädäntöä on selkiytetty. (TUTO)
	Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma on päivitetty. (TUTO)
	Huumausainepoliitiikka: Nuorten huumekuolemien ehkäisyn toimenpiteet on toteutettu. (TUTO)
	Alkoholipoliitiikka: STM:n ja TEM:n yhteistyönä on tehty selvitys enintään 15 prosentin vahvuisten viinien myynnin vapauttamisesta (TUTO)
Tavoitetaso 2026	Toteutettu riippumaton selvitys alkoholipoliitiikan sääntelyn siirtämisestä sosiaali- ja terveysministeriöstä työ- ja elinkeinoministeriöön (TUTO)
	Huumausainepoliitiikka: Nuorten huumekuolemien ehkäisyn toimenpiteet on toteutettu. (TUTO)
	C-hepatiitin eliminointiohjelma on käynnissä. (TUTO)
	Rahapelipoliittinen ohjelma: Rahapelijärjestelmän muutosten vaikutuksia sekä rahapelihaittojen kansallista tavoitetasoa on seurattu ja arvioitu. (TUTO)
	Päihde- ja riippuvuusstrategian toimeenpano on käynnissä. (TUTO)
	Tupakka- ja nikotiinipoliitiikka: TupL HE on toimeenpanttu. EU lainsäädäntökehityksen muutokset jatkuvat. (TUTO)
Tavoitetaso 2027	Alkoholipoliitiikka: Alkoholin ulosmyyntiä pienistä tuotantopaikoista on laajennettu sekä markkinointisääntelyn muutos on valmisteltu. (TUTO)
	Tupakka ja nikotiinipoliitiikka: Työryhmä on perustettu ja EU-lainsäädännön muutokset on valmisteltu. (TUTO)
	C-hepatiitin eliminointiohjelman vaikutusten arviointi on tehty. (TUTO)
	Rahapelipoliittisen ohjelman kausi 2024–2027 on päätetty ja viimeinen ohjelmakausi 2028–2030 on suunniteltu. (TUTO)
	Huumausainepoliitiikka: Nuorten huumekuolemien ehkäisyn toimenpiteet on toteutettu. (TUTO)
	Päihde- ja riippuvuusstrategian toimeenpanoa on jatkettu. (TUTO)

Mittari:

5.3.2 Mielenterveyden edistäminen ja itsemurhien ehkäisy

Tavoitetaso 2024	Mielenterveysstrategia 2020–2030 -työssä tunnistettuja toimia on jatkettu osana hallituksen toimia mielenterveyden edistämiseksi. Hanke mielenterveyden edistämisen ja mielenterveysosaamisen arvioinnin kansalliseksi malliksi on toteutettu (YTO) Itsemurhien ehkäisyohjelman 2020–2030 toimeenpanoa on jatkettu. Hanke itsemurhien ehkäisemiseksi kieli- ja kulttuurivähemmistöissä ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien keskuudessa on toteutettu. (YTO) Mielenterveysstrategia 2020–2030 -työssä tunnistettuja toimia on jatkettu osana hallituksen toimia mielenterveyden edistämiseksi. Hanke kieli- ja kulttuurivähemmistöjen ja sateenkaarinuorten mielenterveyden edistämiseksi on toteutettu. (YTO)
Tavoitetaso 2025–2027	Mielenterveysstrategia 2020–2030 -työssä tunnistettuja toimia on jatkettu osana hallituksen toimia mielenterveyden edistämiseksi. (YTO) Itsemurhien ehkäisyohjelman 2020–2030 toimeenpanoa on jatkettu. Kansallinen itsetuhoisuusilmiöiden tietokanta on valmisteltu sekä monitieteellistä itsemurhatutkimuksen tietopohjaa ja itsemurhien ehkäisyosaamista on vahvistettu itsemurhien ehkäisyohjelman toimeenpanossa. (YTO)

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite:

6. Ministeriön toiminnalliset tavoitteet

Tulostavoite:

6.1 Tuottavuus

Mittari:

6.1.1 Tuottavuusohjelma

Tavoitetaso 2024	Hallinnonalan ja ministeriön oma tuottavuusohjelma on valmis toimeenpantavaksi ja se on huomioitu JTS 2025–2028 (STAR)
Tavoitetaso 2025	Toimeenpano on käynnissä ja vuoden 2025 säästötavoitteet on toteutettu (STAR)
Tavoitetaso 2026	Toimeenpano on käynnissä ja vuoden 2026 säästötavoitteet on toteutettu (STAR)
Tavoitetaso 2027	Tuottavuusohjelma on saatettu päätökseen ja vuoden 2027 tason tuottavuussäästöt on toteutettu hallinnonalalla täysimääräisesti (STAR)

Tulostavoite:**6.2 HR**

Mittari:

6.2.1 Ministeriön henkilöstöpolitiikkaa on kehitetty ministeriön henkilöstöstrategian 2023–2028 ja vuonna 2024 valmistuvan valtion henkilöstöstrategian mukaisesti

Tavoitetaso 2024	Ministeriön henkilöstöjohtaminen tukee henkilöstön työhyvinvointia. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toimenpiteet on toteutettu, mm. varmistettu ajankäyttö esihenkilötyöhön ja linjattu, miten esihenkilöt tunnistavat nykyistä paremmin roolinsa ja toimivat esimerkkinä (mm. sanallinen ja sanaton viestintä) (HEHA)
	Työn ja tekijöiden määrän ja osaamisen tasapaino tukee henkilöstön työhyvinvointia. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toimenpiteet on toteutettu, mm. laadittu useampivuotinen henkilöstövoimavarasuunnitelma (osana ministeriön tuottavuusohjelmaa) ja kehitetty ministeriön tehtävarakennetta (mm. avustavan työn kokonaisuus). (HEHA)
	Työn tekemisen tavat ja käytännöt tukevat henkilöstön hyvinvointia. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toimenpiteet on toteutettu, mm. selkiytetty yleishallinnon prosesseja ja niiden ohjeistusta, lisätty psykologista turvallisuutta (turvallisempi tila). (HEHA)
Tavoitetaso 2025–2027	Ministeriön henkilöstöjohtaminen tukee henkilöstön työhyvinvointia. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman ao. vuosien toimenpiteet on valmisteltu ja toteutettu. (HEHA)
	Työn ja tekijöiden määrän ja osaamisen tasapaino tukee henkilöstön työhyvinvointia. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman ao. vuosien toimenpiteet on valmisteltu ja toteutettu. (HEHA)
	Työn tekemisen tavat ja käytännöt tukevat henkilöstön hyvinvointia. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman ao. vuosien toimenpiteet on valmisteltu ja toteutettu. (HEHA)

Tulostavoite:**6.3 Kestävyys**

Mittari:

6.3.1 Kestävyyden edistäminen poikkihallinnollisesti

Tavoitetaso 2024–2027	Poikkihallinnollista kestävyyttä on edistetty osana hyvinvointitaloustyötä. Kestävyyden ja vastuullisuuden edistäminen on mukana kaikessa ministeriön toiminnassa osana konsernistrategian toimeenpanoa sekä kädenjäljessä ja jalanjäljessä. (STAR)
--------------------------	---

Tulostavoite:**6.4 Tiedonhallinta ja tietojohdaminen**

Mittari:

6.4.1 Tiedonhallinnassa ja tietojohdamisessa huomioidaan STM:n hallinnonalan tavoitteet

Tavoitetaso 2024–2027	Hallinnonalan virastojen ja laitosten tiedonhallinnan ohjausta on toteutettu ministeriön osastorajat ylittävässä yhteistyössä. Ministeriön tiedonhallintamalli tukee tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteentoimivuutta, asiankäsittelyn ja tietoaineistojen hallintaa, tietoturvallisuuden ylläpitämistä ja kehittämistä sekä palvelee julkisuusperiaatteen ja hyvän hallinnon toteuttamista. STM on mukana valtion digitalisaatiohankkeiden (esim. Digikompassi ja Digisalkku) sekä poikkihallinnollisten tietojärjestelmien (esim. Suomi.fi ja Kejo) valmistelussa, ja valmistelussa huomioidaan STM:n hallinnonalan tavoitteet. STM on valtioneuvostasolla mukana kehittämässä VN:n tiedonhallinnan, tietoturvallisuuden ja digitalisaatioasioiden yhteistyötä. (OHO)
--------------------------	--

Tulostavoite:**6.5 Riskienhallinta**

Mittari:

6.5.1 Riskienarviointia ja -hallintaa on edelleen kehitetty sekä toiminnallisten että strategisten riskien osalta.

Tavoitetaso 2024	STM-tasolle on riskienarvioinnin perusteella nostettu seuraavat riskit ja hallintatoimien valmistelun ja seurannan vastuuosastot. Riskit ja hallintatoimet koskevat kaikkia osastoja/ yksiköjä ja ne toimeenpannaan yhteistyössä: 1. Strategia: Hyvinvointialueiden ohjauksen yhteensovitus VM-STM sekä STM sisällä heikentää ohjausotetta ja sen vaikuttavuutta (OHO) Operatiivinen toiminta: Epäselvät tehtävänjaot, vastuut ja prosessit sekä priorisoinnin puute ei tue tehokasta toimintaa (STAR) 2. Talous: Valtion tuottavuusohjelma ja/tai EU elpymis- ja palautumistukiväline supistavat resursseja hallitsemattomasti (STAR) 3. Turvallisuus: Tietojärjestelmien ja -välineiden toimivuus ml tietoturva rapautuvat ja uhat kasvavat (OHO) Henkilöstö/Työturvallisuus: Työturvallisuusriskien kartoituksessa esiin tulleiden riskien hallinta (HEHA)
---------------------	---

Käytetyt lyhenteet**Ministeriön osastot ja erillisyksiköt:**

APO = sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaat ja palvelut -osasto

OHO = sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto

SVO = sosiaaliturva- ja vakuutusosasto

TTO = työ- ja tasa-arvo-osasto

TUTO = turvallisuus ja terveys -osasto

YTO = yhteisöt ja toimintakyky -osasto

HEHA = henkilöstö- ja hallintoyksikkö

STAR = strategia- ja talousyksikkö

KVY = kansainvälisten asioiden yksikkö

VIE = viestintäyksikkö

Hallitusohjelman toimeenpanoa tukevat keskeiset hankkeet:

PR = Kansallinen palvelureformi

ST = Työhön kannustava sosiaaliturva ja työelämän kehittäminen

HT = Hyvän työn ohjelma

4 Lainsäädäntö

STM:n lainsäädäntösuunnitelman keskeinen ydin koostuu niistä säädöshankkeista, jotka hallitus on linjannut hallitusohjelmassa tehtäväksi. Lainsäädäntösuunnitelmaan sisällytetään hallituskauden kuluessa myös muista hallituksen tai ministerin päätöksistä aiheutuvat säädösmuutokset. Säännönmukaisesti myös budjetti-prosessissa tehtävistä hallituksen päätöksistä seuraa lainsäädäntömuutoksia. Säädösmuutostarpeita nousee lisäksi muun muassa EU-säätelystä, eduskunnan lausumista ja laillisuusvalvojien päätöksistä.

Hallituksen lainsäädäntösuunnitelma vahvistetaan aina kahdeksi istuntokaudeksi kerrallaan, mutta se on jatkuvasti päivittyvä. Suunnitelmia ei sen vuoksi ole tarkoituksenmukaista sisällyttää sellaisenaan STM:n toimintasuunnitelman tavoiteosioon. Tiedot kunkin istuntokauden lainsäädäntöhankkeista ovat saatavissa Hankeikkunasta. Merkittävä osa lainsäädäntöä sisältyy toimintasuunnitelmatavoitteisiin.

Suurimpia kokonaisuuksia vuoden 2024 säädösvalmistelussa on sote-palvelu-reformi. Tähän lainsäädäntökokonaisuuteen kuuluu sote-palveluita koskevia useita säädöshankkeita, joista vuoden 2024 aikana on tarkoitus antaa eduskunnalle hallituksen esitykset mm. lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden vahvistamisesta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon valmiudesta ja varautumisesta. Lisäksi valmistellaan hallituksen esitys uudeksi vammaispalvelulaiksi. Tarkoitus on myös valmistella sosiaalihuoltolain, terveydenhuoltolain, lastensuojelulain sekä ammattihenkilölainsäädännön kokonaisuudistuksia. Sairaaloiden ja päivystyksen kokonaisuuden ja erikoissairaanhoidon työnjakoa uudistetaan, ja sosiaalihuollon erityisosaamista ja palveluita kootaan suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Lisäksi valmistellaan sääntelyä periaatteista, joiden mukaan määräytyy palveluiden ja menetelmien kuuluminen palveluvalikoimaan. Asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeuden toteutumista ja palveluetiikan edistämistä koskevan lainsäädännön valmistelua jatketaan. Vuonna 2024 on tarkoitus antaa myös asiakas- ja potilastietoja sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden muuta tiedonhallintaa koskevan lainsäädännön muutosesityksiä. Vuonna 2024 on valmistelussa esitys tutkimuslainsäädännön yhtenäistämiseksi. Taustalla on EU:n asetus eurooppalaisesta terveysdata-avaruudesta (EHDS-asetus) Asetus sisältää merkittäviä muutoksia, jotka vaikuttavat terveystietojen ensisijaiseen ja toissijaiseen käyttöön.

Sosiaaliturvalainsäädännön uudistamistyötä jatketaan vuonna 2024. Keskeisiä lainsäädäntöhankkeita ovat esimerkiksi toimeentulotuki- ja asumistukilainsäädännön uudistukset. Työeläkejärjestelmän muutosten valmistelua jatketaan rahoituksellisen kestävyysvarmistamiseksi ja riittävän etuustason turvaamiseksi. Kotoutumisjärjestelmän kannustavuuden ja velvoittavuuden lisäämiseksi valmistellaan toimeentulotuen ja työmarkkinatuen korvaamista maahanmuuttajille myönnettävällä kotoutumistuella. Perusterveydenhuollon saatavuutta parannetaan kohdentamalla hallituskauden aikana kertaluonteista rahoitusta perusterveydenhuollon hoitojonojen purkuun uuden Kela-korvausmallin avulla.

Keskeisiä valmistelutehtäviä vuonna 2024 ovat myös tartuntatautilain ja terveyden-
suojelulain kokonaisuudistukset. Lisäksi valmistelussa ovat alkoholin verkkokaupan
ym. toimintaympäristön muutosten edellyttämät lainsäädännön uudistukset.

5 EU ja kansainväliset asiat

STM:n kansainvälisissä ja EU- asioissa painottuvat horisontaaliset kokonaisuudet, erityisesti hyvinvointitalous, sukupuolten tasa-arvo, kokonaisturvallisuus, terveys ja sosiaalijärjestelmien vahvistaminen ja digitalisaatio. STM vastaa sektorinsa EU- ja kv-asioista ja EU- ja kansainvälinen ulottuvuus liittyy myös kiinteästi merkittävään osaan ministeriön ja hallinnonalan kansallista työtä. Merkittävät turvallisuus- ja toimintaympäristön muutokset vaikuttavat STM:n ja hallinnonalan kansainväliseen työhön. Geopoliittinen tilanne vaikuttaa monenkeskiseen yhteistyöhön ja työskentely kansainvälisissä järjestöissä edellyttää myös tämän osalta yhteensovittamista. EU-tasolla korostuvat avoimeen strategiseen autonomiaan liittyvät aloitteet. Suomen Nato-jäsenyydestä seuraavat toimenpiteet ja niiden valmistelu ovat merkittäviä kokonaisuuksia vuonna 2024.

Koronapandemian myötä käynnistyneet neuvottelut liittyen kansainväliseen terveysturvassäänöstöön ja pandemiasopimukseen viedään päätökseen 2024. Euroopan parlamentin ja komission vaihtuminen vuoden 2024 aikana vaikuttaa merkittävästi STM:n EU-toimintaan. Useita lainsäädäntöaloitteita pyritään saamaan valmiiksi ennen komission kauden päättämistä ja samaan aikaan korostuu tarve vaikuttaa ennakkollisesti tulevan komission ohjelmaan, jotta Suomelle tärkeät painopisteet näkyvät siinä. Etenkin kevään 2024 aikana tullaan käymään tärkeitä keskusteluita EU:n sosiaali- ja terveysagendan tulevaisuudesta.

STM osallistuu YK-kokouksissa ja niiden välillä aktiivisesti YK:n uuden Sosiaalisen kehityksen huippukokouksen (Social Summit 2025) valmisteluun. STM vie hyvinvointitalouden lähestymistapaa eteenpäin systemaattisesti kansainvälisessä ja EU toiminnassaan. STM on kiinteästi mukana erityisesti WHO:n, YK:n ja OECD:n hyvinvointitaloutta edistävissä ja kehittävässä prosesseissa ja epävirallisessa hallitusten välisessä WEGO-verkostossa.

Suomi jatkaa vaikuttamista EU:n roolin vahvistamiseksi globaalissa terveydessä. Suomi jatkaa myös pitkäjänteistä yhteistyötä ja vaikuttamista globaalissa terveyspolitiikassa laaja-alaisen ihmisoikeusperustaisen terveyspolitiikan vahvistamiseksi YK-foorumeilla. Uutena temaattisena kokonaisuutena on ilmastonmuutos ja sen vaikutukset terveyteen ja terveysjärjestelmiin.

Suomella on UNAIDSin ohjelmakomitean jäsenyys vuosina 2024–2025. Suomi toimi Barentsin euroarktisen neuvoston terveys- ja sosiaalityöryhmän puheenjohtajana 2022–23. Venäjä erosi neuvostosta 18.9.2023. Painopistettä siirrettiin Suomen pj kaudella vahvasti alue- ja paikallistasoille. Suomen toiminta jatkuu aktiivisena 2024 myös Pohjoisen ulottuvuuden terveys- ja sosiaalikumppanuudessa.

Puheenjohtajuus Pohjoismaiden ministerineuvostossa siirtyy Suomelle 1.1.2025. Puheenjohtajuuskauden teemat, ohjelma ja hankkeet suunnitellaan ja päätetään vuoden 2024 aikana. Kansainvälisten asiain yksikkö toimii STM:n hallinnonalan pohjoismaisen puheenjohtajuuden sihteeristönä.

6 Muu toiminta

Toimintasuunnitelmassa erikseen kuvattujen toimintojen lisäksi ministeriön toimintaan sisältyy viranomaistehtäviä, hallituksen päätöksiä tukevaa ja muusta toimintaympäristöstä johtuvaa lainsäädäntötyötä, toimialan ohjausta, hallinnollista työtä sekä viestintää ja sidosryhmäyhteistyötä. Näillä lakisääteisillä tehtävillä varmistetaan strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen. Ministeriön toimintatapoja kehitetään jatkuvasti sisäisesti ja poikkihallinnollisesti. Kaikkia ministeriön lakisääteisiä tehtäviä ei ole avattu toimintasuunnitelmassa, ainoastaan keskeiset kehittämistehtävät.

7 Tulosaluekohtaiset resurssit

7.1 Toimintamenot vuodelle 2024

Käytettävissä (1 000 €)	Toteutunut 2022	Budjetoitu 2023	Budjetoitu 2024
Talousarvio (33.01.01)	34 938	33 849	40 947
Siirtomääräraha edelliseltä vuodelta	15 483	14 350	10 000
Yhteensä	50 421	48 199	50 947
Kehystetään tulosityksiköille			
Palkkoihin	31 129	31 302	36 127
Muut menot	4 942	6 897	10 820
Yhteensä	36 071	38 199	46 947
Jää jakamatta (arvio)	14 350	10 000	4 000

7.2 Toimintamenomäärärahat osastoittain (1 000 euroa)

Euroa	Palkat ja palkkiot	Muut menot	Yhteensä
Ministerit		160	160
Valtiosihteerit ja erityisavustajat		90	90
Kansliapäällikkö + sis. tark.	280	250	530
STAR	2 630	800	3 430
HEHA	1 100	400	1 500
VIE	1 230	700	1 930
TUTO	4 450	750	5 200
YTO	3 774	730	4 504
APO	3 790	600	4 390
SVO	4 120	470	4 590
TTO	5 350	770	6 120
OHO	3 540	900	4 440
OHO Vaikuttavuus 5500M-PALV.0001.02	1 000	1 000	2 000
KVY	1 270	1 200	2 470
STEa	3 147	2 000	5 147
Varaus	446		
Yhteensä	36 127	10 820	46 947

7.3 Henkilöstöresurssit osastoittain (HTV)

Ministeriön vakinaisten virkojen määrä on 411, josta Hilan ja Stean osuus on 66. Näiden lisäksi ministeriössä on noin 13 määräaikaista tehtävää 12/2023 tilanteen mukaan.

	STAR	HEHA	VIE	KVY	TUTO	YTO	APO	SVO	TTO	OHO	KP	STEA	HILA	YHT
1. Turvaamme väestön hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden kaikissa tilanteissa	5,1		0,9	7,5	4,5	5	2,5	2		1,5				29
2. Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestäväällä tavalla	3,6		1,8		8	18	18	33		31				114
3. Ehkäisemme ja vähennämme ihmisten eriarvoistumista			1,3			8,8	1,5	2,2	4,5					18,3
4. Edistämme sukupuolten tasa-arvon toteutumista	0,1		0,6		2,5			0,1	11					14,3
5. Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta	0,1		0,7	1,5	16,7	1,4			2,5					22,9
6. Muut lakisääteiset tehtävät	23,1	13	11	5	17,3	8,6	19	13	45	2,5	2	46	21	225
Yhteensä (sis. määräaik.)	32	13	16	14	49	42	41	50	63	35	2	46	21	424

7.4 Maksullinen ja yhteisrahoitteinen toiminta

1 000 EUROA	Henkilöstö	Muut	Yhteensä	Tulot
TUTO: Peliriippuvuus (maksul.)	150	3 650	3 800	3 800
SVO: Lääkkeiden hintalautakunta (maksul.)	1 450	1 407	2 857	2 857
Geenitekniikan lautakunta	50	5	55	10
Yhteensä	1 650	5 062	6 712	6 712

7.5 Eräät erityishankkeet mom. 33.03.63 (määräraha sis. arvonlisäveron)

Eräät erityishankkeet momentin määrärahoista tehdään erillinen päätös. Momentin 2024 määräraha on 8,437 milj. euroa, josta 6,5 milj. euroa on sidottu eduskunnan päätöksen mukaisesti ja 1,5 milj. euroa on vaikuttavuuden kehittämiseen. Täten ministeriön päätöksillä vapaasti kohdennettavaa uutta määrärahaa on 0,437 milj. euroa sekä momentin aiemmilta vuosilta siirtyneitä määrärahoja arviolta 0,8 milj. euroa.

ISSN pdf: 2242-0037
ISBN pdf: 978-952-00-5420-5

Sosiaali- ja
terveysministeriö

stm.fi/julkaisut
julkaisut.valtioneuvosto.fi